

I. N. D.

DISSERTATIONIS ACADEMICÆ

DE

CONTENTIONIBUS, PROPTER LAP-
PONIAM MOTIS,
CONTINUATIONEM,

Conf. Ampliss. Facult. Philos. in Reg. Acad. Aboënsi,
PRÆSIDE

Mag. JOH. BILMARK,

HISTOR. AC PHILOS. PRACT. PROFESSORE REG. ET ORD.

PRO LAUREA.

Publicæ disquisitioni submittit

ANDREAS PLANMAN,

Ostrobothnienfis,

In Audit. Majori die 23 Maii An. MDCCXCVIII,

Horis ante meridiem solitis..

ABOÆ, typis FRENCKELLIANIS.

à MONSIEUR,
MONSIEUR LE BARON

JEAN FRED.
CARREFOUR,

Major-Général, Gouverneur de la Province d'Uhleåborg,
&
Chevalier de l'Ordre Royal de l'Epée.

MONSIEUR,

Étant honoré de Votre protection & ayant regu plusieurs
marques de Votre grace & générosité, j'ai long tems
cherché des moyens de faire voir ma très humble reconnois-
fance ; mais n'ayant pas trouvé d'occasion, que celle-ci, j'ose
Vous présenter cette petite dissertation Académique comme
un gage de ma profonde vénération.

Daignez, je Vous en supplie MONSIEUR LE BARON,
la recevoir avec la bonté qui Vous est naturelle. Pour moi
je ne cesserai jamais prier Le Tout-Puissant, qu'il Vous comble
de toute sorte de prospérité. Je suis par toute ma vie avec
le respect le plus profond,

MONSIEUR LE BARON,

otre très-humble
& très-obéissant serviteur

ANDRÉ PLANMAN

PRÆFATIUNCULA.

Trado Tibi, Lector Benevole, verecunda mente,
utpote suæ tenuitatis sibi satis conscientia, Continua-
tionem Dissertationis de *Contentionibus propter
Lapponiā motis*, ante quatuordecim abhinc annos a Plu-
rimum Reverendo atque Præclarissimo D:no Magistro,
BENJAMINO SINIO, nunc temporis Sacellano Ec-
clesiæ Civitatis Wasensis Laudatissimo, incepitæ, sed
quam telam Historicam ipse, negotiis Ecclesiasticis
nimium deinceps districtus, absolvere non potuit. In
limine autem profiteor, me inopia monumentorum,
ad præsentem illustrandam materiam necessariorum,
pressum, nec Tuæ curiositati, nec meo satisfacere pos-
se officio. Te igitur enixe rogito, velis, exile hoc
observationum, in campo Historico, quo post Sacra-
rum litterarum culturam, gratiorem inveni nullum,
collectarum spicilegium benigne excipere, atque hos-
ce conatus meliorem in partem, pro Tua humanita-
te, interpretari.

§. VII.

Tribus septentrionalibus Europæ regnis, Sve-
ciæ nimirum, Daniæ & Norvegiæ in unum systema

A

sub

sub nomine Magnæ Scandinaviæ per Unionem Cat-
 mariensem conjunctis, atque unius Monarchæ impe-
 rio ita subjectis, cessarunt veteres Dynastarum Bore-
 alium de singulorum regnorum limitibus contentio-
 nes; in harum locum succendentibus internecinis sub-
 inde hinc inter Principem & cives, inde inter ipsos
 cives inimiciis, eo periculosisioribus, quod ipsa ma-
 gni hujus imperii vitalia graviter corriperent. Fer-
 vente hoc motuum civilium æstu, Lappones tamen
 sui non fuerunt juris, *Birkarlis* (a), quorum in an-
 tecendentibus facta est mentio, potestate in Lappones
 sibi concessa saepius abutentibus, ex collectis autem
 in hisce oris tributis parum vel nihil ærario quotan-
 nis inferentibus. Hinc divitiis & potentia adeo incre-
 verunt, ut *Birkarli* a quibusdam Scriptoribus Reges
 Lapponum, sed omnino præter rem appellantur (b).
 Postquam autem gl. m. Rex GUSTAVUS I in so-
 lium regni Svetlici fuit electus, sicut ad instar Pa-
 tris Patriæ in omnes civium suorum conditiones cir-
 cumspecionem vertit, haud ferens, ut potentiores vel
 in turbido pescarentur, vel tenuioris sortis cives op-
 primerent; ita circa regni sui auspicia die 1 Aprilis
 An. 1528 Upsaliæ conventionem cum Birkarlis init de
 tributo, quod hi pro commodis & utilitatibus, quas a
 Lapponibus perciperent, ærario publico quotannis in-
 ferrent. Statutum autem tunc fuit: *The Birkarla utaf*
Luhla och Pitha skulla aorliga gifva XVI timber Kloc-
kevärk, och IV mäord skin efter dhenne dagh, och sao myc-
tit dha Birkarla af Toraå på sine sydo, sao at summan
blif-

blifver tilhöre XXXII timber Klockevårk och VIII
 mazord hin, id est: Birkarli Lublenses & Pithenes da-
 bunt quotaanis XVI fasces (timber, quorum quisque
 continebat XL pelles) pellum de sciuris grisei colo-
 ris & IV pelles de martibus post hunc diem; idem quo-
 que præstabunt Birkarli Tornenses de sua parte, sic-
 ut tota summa sit XXXII fascium, pelles de sciuris
 continentium, & VIII pelles de martibus (c). Quo-
 circa obiter notandum, tributum a Birkarlis hac con-
 ventione solvendum, duplum ejus, quod antea præsti-
 tissent, fuisse (d), eorum conditione respectu Lapponum
 manente eadem, quæ olim fuerat. Quum autem Bir-
 karli pergerent Lappones nimium vexare, & ipsi in-
 super de piscatura in Lapponiae lacubus & fluminibus
 inter se dissidentirent, querelis utramque ob causam ad
 Regem delatis, hic in istas contentiones accurate in-
 quisivit, cognitoque, quod Birkarli mandatis regiis sæ-
 pe tergiversarentur, præcepit Henricum Laurentii, in-
 ter Birkarlos ea tempestate magnæ auctoritatis virum,
 in carcerem conjici, bonisque suis multari; concedens
 præterea omnibus, qui vellent, potestatem commercia-
 cum Lapponibus exercendi (e). Imminuta quidem
 hoc modo, non tamen prorsus subruta fuit Birkarlorum
 in Lappones potentia, quod assatim colligitur ex litte-
 ris Regis GUSTAVI I die 12 Martii An. 1544 scri-
 ptis, quarum hoc est exordium: *Wij gifve Eder til-
 kenna menige Birkarlar, som hafve magt och befällning
 öfver Lapparne ther i Westerbotn &c.* id est: Notum
 vobis, Birkarli, facimus, qui jus & potestatem habe-

tis in Lappones Westrobotnienses &c. (f). Paulo autem post oppressionem Lapponum impediturus Rex, certos Lapponiae Praefectos, Svetice *Lappfoungdar* dictos, constituit, quales in litteris regiis An. 1559 neminantur.

(a) Binas. easdemque luculentissimas de *Birkarlis* dissertationes debemus *Celeberrimo Academiae Aboensis Bibliothecatio D:no F. M. FRANZEN*, sub praesidio *Celeberrimi D:ni Professoris PORTHAN* editas. (b) Quum Lappones, taltem eorum plerique, alios, *Birkarlis* superiores, olim non cognoscerent, factum est, cum ut hos instar Regum haberent, tum ut *ZIEGLERUS* in sua *Lapponiae descriptione eos vocet Lapponum Reges*, ab *OLAVO MAGNO* in *Histor. Gent. Septentr.* p. 112. *Lapponum Praesides rectius appellatos*. Imo famosus hoc saeculo *Nicolaus OERN*, ex *Birkarlis* oriundus, in Batavia degens, se *Lapponum Principem* jactitavit, vid. *Rev. CELSII Histor. Regis GUSTAVI I.* edit. alt. p. 645. (c) *Vid. STIERNMANNI Collect. Statut. Commerc. & Polit.* p. 16. (d) *Hoc ex libr. jam nominato colligitur.* (e) *Vid. SCHEFFERI Lapponia* p. 158. (f) *Vid. CELSII Hist. Regis GUSTAVI I.* loc. citat.

§. VIII.

Facta modo tributorum, Regi Sveciae a Lapponibus quondam solutorum, mentione, silentio haud erit prætereundum, eos, ut veterum Nomadum progeniem, ex vita generis tenore in uno loco non diu hædere, sed in vicinarum gentium provincias, quibusdam anni

anni mensibus se conferre. Ob facultatem igitur tibi concessam ad maris hinc Septemtrionalis, inde Albi, littora tempore aestivo accedendi, & liberam pescaturam ad haec exercendi, Regi Daniæ dimidium, Imperatori autem Rossorum quartam vectigalis Svetheci partem in animi magis grati, quam civilis subjectionis signum ab antiquissimis temporibus pendere consueverunt, distinguentes proinde inter *Wona Konoges, Karjeli Konoges, & Mayen Konoges*, id est: inter Danorum Regem, Rossorum Regem & nostrum Regem. *Vid. Petri HÖGSTRÖM1 Beskrifning öfver de til Sveriges Krona hörande Lappmarker p. 243.*

§. IX.

Circa finem imperii Regis GUSTAVI I Magnus Moscoviae Dux JOHANNES BASILIDESII. inopinato Finlandiam hostiliter invasit; cuius irruptionis causam declaratus in Sveciam An. 1554 missus fuit Legatus Rossicus *Michita Kusmin*, interserens, Praefatos Svecorum limitaneos injuste egisse, quod ex vingt pars oecii, Rossicæ ditioni subjectis, nominatim per *Traetum Murensem usque ad Arcem Varhofvam*, tributa exegissent. Ignorabat autem Rex quas terras hisce nominibus intelligerent Rossi; examine vero instituto constitit, hisce indigitari *Trinås*, alias *Korsnäs*, districtum quendam Lapponiae Rossicæ eundem forte, qui hodie *Murmonskoi Leporie* nuncupatur, notorem nobis sub nomine *Kolæ*, urbis intra hoc territo-

rium primariæ. Et quum simul innotuisset, Birkar-
los ab hujus incolis per tres annos, Rege tamen pror-
fus infcio, tributum collegisse, collectumque inter se
divisisse, Rex quidem ipsis imperavit, possessoribus
ablatas opes protinus restituere(a); hac tamen æqua fa-
tisfactione impedire non potuit Magnum Ducem, quin
in sequente anno Svecos bello prosequeretur, quod An.
1557 fuit compositum.

(a) Vid. imprimis *CELSII Histor. Reg. GUSTAVI I.* p. 734,
cui addatur *J. B. BUSSI Dissert.* continent. *Historiam*
foederum Sveciam inter & Russiam Part. I. sub præsid.
Cel. Dni Professoris C. F. GEORGII Upsl. edit. p. 16.

§. X.

Viribus tam Svecorum, quam Danorum, gra-
vissimo bello, quod occasione controversiæ inter Re-
ges ERICUM XIV & FRIDERICUM II de Regni
Sveciæ insignibus, nec non propter tributum Lap-
ponibus An. 1563 a Rege ERICO XIV imperatum,
motæ, exarserat, valde attritis, tandem Regibus his
consentientibus, conventus Stetini An. 1570 haben-
dus, inimiciis hisce componendis fuit indictus, & in-
ter alia generaliter solummodo fuit conventum, limi-
tes regnum permansuros eosdem, qui sub imperio
Regum GUSTAVI I & CHRISTIANI III pridem
fuerant (a). Rem vero non ita fuisse confectam exin-
de constat, quod in solemini Legatorum Sveciæ & Da-
niæ inter Ulfsbäck & Knåred in Hallandia die 1 No-
vem-

vembr. An. 1580 habitu conventu illi inter cætera gravamina ægre tulerint, Danorum in Septemtrionalibus oris constitutos Præfectos tributa a Lapponibus intra Sveciæ pomœria exigere; quam vero cum plene dirimere contentionem non possent, tandem fuit convenitum, ne quis Regum ex alterius regni civibus tributa postularet, omnesque de regnorum limitibus exortas controversias per idoneos utrinque electos arbitros esse componendas, ut amicitia, cuius fundamentum in pace Stetinensi fuerat jactum, in posterum perennaret (b). Decem tamen abhinc annorum spatio parum profectum videtur, Svecis An. 1591 conqvæstis: At Lappfinnarne hade af de Norrſke Fougdar vid Titisfjörd, Ofoten och Tofoten, blifvit förbudne, at utgivva sju vanliga skatt til Sveriges Konung, id est: Lappfennis a Norwegiæ Præfectis juxta freti Titis partes, Ofoten & Tofoten, fuisse imperatum, ne Regi Sveciæ consueta penderent tributa (c). Paulo post scilicet An. 1595 die 18. Maji inimicitarum inter Svecos & Rosfos tollendarum causa, sœdere Teusinensi, Teusinæ ad Narvensem fluvium confecto, inter ambos præter alia fuit sanctum: At de Lappar, som bodde på skogarne emellan Österbotn och Varanger, skulle gjöra sine utlagor til Konungen i Sverige, men de som intet vistades på den Trädén åt Norriga, skulle lefverera sina århiga utskylder til Storfursten i Ryßland (d).

(a) Vid. DALINI Histor. Svecam. Tom. III. Part. II.
p. 16. (b) Vid. DALINI Lib. cit. p. 129. (c) Ex
Collect.

Collect. Actuum PALMSKIOLDIANA. (d) Vid. *Z.
WERVINGS Hist. Reg. SIGISMUNDI* p. 276.

§. XI.

Ferventibus adhuc inter Regem **SIGISMUNDUM** & hujus Patrum, **CAROLUM**, Sudermaniae Ducem, dissidiis, regnique administratione, illo in Polonia absente, huic commissa, Princeps hic nulli percit curae, ut limites vicinorum regnum, boreales praecepue, investigarentur. Ad habitum igitur Lapponiae melius cognoscendum, Regni Administrator An. 1600 eo ablegavit duos tunc temporis celebres Mathematicos *Sigfridum Aronum FORSIUM*, Finno-Nylandicum, & *Hieronymum BIRKHOLSEN*, Germanum, idoneis instrumentis ac necessario commeatu ad terram istam accuratius describendam instructos, qui etiam notabilium quorundam Lapponiae locorum positionem methodo Geographica determinarunt (a). Et quum eodem circiter tempore contentio de Lapponia, quantum ex hac ad alterutrum regnum pertineret, inter Sveciae & Daniæ Reges gliscere coepisset, ne haec incendio belli occasionem praebaret, inter Sveciae Regem **CAROLUM IX** & Daniæ Regem **CHRISTIANUM IV** fuit conventum, ut eorum Legati die 9 Februarii An. 1603 ad Flackesjöbacke conferrent, tam haec, quam alia majoris momenti gravamina expensuri, & si fieri posset, composituri; qui tamen, multa utrinque habita disquisitione, infestis rebus hinc discesserunt (b). Non sic tamen quiete
vit

vit Rex CAROLUS IX, qui æquitatem suæ posses-
 sionis, etiam respectu Lapponiæ, in Senatu Gentium,
 si res ita postularet, aliquando tuiturus, aliis aliis-
 que Viris, Geographiæ peritis, datis litteris præce-
 pit, ut in limites vicinorum regnorum, quam possent,
 accuratissime inquirerent. Scilicet die 28 Aprilis An.
 1606 Magistro *Erico SCHEPPERO* (Mr. Eric Skep-
 par), Ecclesiæ Stockholmensis Pastori, scripsit, ut
 quum ex actis publicis non satis constaret, quinam
 inter Sveciam, Jemtlandiam & Norvegiam inde ab
 Helsingia usque ad fretum Pithes legitimi essent limi-
 tes, in hos, assumitis in societatem Magistro AMBER-
 NO & Johanne BUREO, nec non probatioribus
 quibusdam tam Birkarlis, quam ipsis incolis, sollicite
 inquireret, promittens Rex, eum gratiam suam, qua
 per inconstantiam (adinstar enim vertumni Politici jam
 Regem SIGISMUNDUM, jam Ducem CAROLUM
 prout illi vel huic favere fortuna videbatur, in suis ad
 populum concionibus laudaverat) exciderat, ita recu-
 peraturum (c). Eiusdem quoque Anni die 6 Octob.
 scriptis Litteris Praefecto Uhleåburgensi, Isaaco BEHM,
 mandavit, ut limitum Regni in Lapponia usque ad
 Oceanum Septentrionalem se redderet certiorem (d).
 Horum autem cura atque studio factum est, ut varia
 vastissimi hujus terrarum tractus loca, freta impri-
 mis, sinus & montium juga, in singulis quinque Sve-
 ciæ Lappmarkiis obvia, etjam pridem denominata,
 ceu potestati Regum Sveciæ ab immemoriali tem-

pore subiecta, a peritis monstrarentur & notarentur indicibus.

- (a) Vid. *SCHEFFERI Lapponia* p. 13 &^d 15. (b) Vid. *SCHEFFERI Libr. de antiquis regni Svetbici insignibus* p. 227. (c) Ex Collect. *PALMSKJÖLDIANA*.
 (d) Vid. *DALINI libr. modo citat.* p. 561.

§. XII.

Paulo autem post gravioris de Lapponia contentione materies inter vicinos Reges exstitit. Rex enim CAROLUS IX, postquam solium suum, magis confirmatum vidit, certioremque terrarum sibi subiectarum notitiam sibi, ceu ostendimus, comparaverat, priorem Sveciae Regum titulum ita mutavit; *Wij Carl den Nijonde, med Guds Nåde, Sveriges, Gøthes, Wendas, Finnars, Carelers, Lappars i Norlanden, the Cajaners, och Efters i Lifland &c. Kouung*, id est: Nos CAROLUS IX, Dei Gratia, Svecorum, Gothorum, Wandalorum, Fennorum, Careliorum, Lapponum in Norlandia, Cajanorum & Æstonum in Livonia, &c. Rex. Ægerrime tulit Daniae Rex CHRISTIANUS IV, quod CAROLUS se Lapponum Regem appellaret, credens, suo in eam gentem juri multum ita esse derogatum; quare etiam dum & Rex & regni Svetbici Senatus plura sua contra Danos gravamina Regi CHRISTIANO, imminens bellum averfari, seorsim exposuissent, Rex hic Senatui Svetbico & Ordinibus regni post aliquam moram respondit, inter-

termisſæ vero ad Regis litteras responsionis hanc interferuit causam præcipuam, quod se *Lapponum Regem* appellasset. Imo Daniæ Rex anno sequente scil. 1611 Svecis per suum fecialem bellum indicens, inter cæteras causas eam attulit, quod Sveciæ Rex in suum præjudicium adsumſisset novum titulum Regium, & a Lapponibus, ad littora Oceani Septemtrionalis hospitantibus, exegerat tributum, ante An. 1563, quo Rex ERICUS XIV idem imperaverat, prorsus insolitum. His autem Rex CAROLUS IX litteris Orebrogiæ die 5 Maii An. 1611 ad Daniæ Regem datis, ita, verba Ipsius Regis adferre juvat, respondit: *Förft then nya Titel anlangande, hvilken Wi förmärka stöter sig på the Lappars i Norlanden, then hafve Wi rått til at föra; thy Wi hafva Lappar i Norlanden, och hafve them på Sverges Krones vägne, åfven Wi så väl, som framfarne Sveriges Konungar för Oss; vår rått och Rättighet, som är tfrån Titisfjorden, och intil Malanger, hafva Wi halffarten emot Eders Kjärlighet, och åter ifrån Malanger intil Waranger Tvådeelen emot E. K.t, dock icke E. K.t til något præjudicium eller förfang uti thet, som E. K.t på Norges Krones vägne ther hafver, eller hafva bör* (a). His addi potuerat rationibus, Svecos inde a remotissimo ævo Jurisdictionem per Lapponiam Borealem in civilibus & Ecclesiasticis exercuisse, Legiferosque & Judices justitiam in hac gente administraturos, nemine illis ante contradicente, ibidem constituisse. Sed huic contentioni & bello, quo multa hominum millia utrinque fuerunt

runt absunta, non supervixit REX CAROLUS IX,
eodem Anno 1611 vitam cum morte commutans.

(a) Momenta harum litterarum, in compendium missa, exhibet Jon. WERVING in Hist. Reg. CAROLI IX. p. 222 seq. Cui addi potest LOCCENIUS Hist. Svecan. p. ms. 490 & seq. Versionem earum Latinam, prolixam nisi mis saturam, non appono.

§. XIII.

Sicut Rex GUSTAVUS II ADOLPHUS calamitates, bellorum pedis equas, nimis pro sua ætate senserat, nondum enim ephebus factus gladium contra Danos primum strinxerat; ita occasionem bellum, quod vicinæ gerebant Nationes, componendi præbiturus, titulum Regium circa ipsa Regni auspicia mutavit. Satisfactionem enim, Ordinibus regni die 13 Decembr. An. 1611 exhibitam, ita orditur: *Wij, GÖSTAF ADOLPH, med Guds Nåde, Sveriges, Gòthis och Wendis uthvalde Konung, Storfurste til Finland, Hertig til Eftland och Westmanneland* (a); nulla omnino Regis Lapporum facta mentione. Continuatum nihilominus fuit bellum Dano-Svecicum; quod vero postquam per XX menses animis utrinque maxime exacerbatis fuisset gestum, Tractatu pacis inter Reges GUSTAVUM II ADOLPHUM & CHRISTIANUM IV in confiniis inter Knärröd & Ulfsbäck die 18 Januarii An. 1613 concluso fuit finitum, & præter alia conventum: *Sverige aftrådde til Norrige alt Herravålde öfver Lap-*
par-

parne, som bodde utmed Sjökulen af Wästerhafvet ifrån Titisfjord til Waranger i Wardöhus län, och åfuen den del af samma län ifrån Ryska gräntzen til Waranger, som tillfallit Sverige genom Fredsfördrag med Ryssland (b). Om Sveriges Konungar åter ville uptaga titel af Konungar öfver Lapparne i Norrland, så skulle icke dermed förstås de Sjölappar, utan de Lappmarker, som endast lydde under Sveriges Krona (c). Quocirca tria non forte præter rem notanda sunt momenta, n:o Quod Rex CAROLUS IX non in omnes Lappones, sed expresse in Boreales, regiam sibi asseruisset potestatem, qualem etiam Regibus Svecicæ in dicta pace concesserunt Dani. 2:o Quod Rex GUSTAVUS II ADOLPHUS, cæterique Svecicæ Reges titulum Regis Lapponum, falva in hos potestate, plane omiserint, excepta 3:o Regina Vidua CHRISTINA, Regis modo memorati Matre ac Tutore, sicut ex initio decreti Comitialis Orebroënsis die 5 Februarii An. 1614 colligitur: *Wij CHRISTINA, med Guds Nåde, Sveriges, Göthes, Wendes, Finnars, Carelers, Lappers i Norlanden &c. Drottning (d).*

- (a) Vid. STIERNMANNI Coll. Decr. Comit. Tom. I. p. 651. (b) Vid. §. X. antecedentem. (c) Vid. J. HALLENBERGS Svea Rikes Historia under Konung Gustaf II Adolphs regering Tom. II. p. 628 & 629. & Audtores ab eo citat. (d) Vid. Citat. STIERNMANNI Collect. p. 689.

*) * (*

§. XIV.

Malaciam vero ita obtentam & solitis diuturniorum gravissima infecuta fuit belli tempestas. Daniæ enim Regem CHRISTIANUM IV, in eo occupatum, ut ex phalangum Svethecarum in bello tricennali Germanico absentia novos intra Sveciam fructus armis sibi colligeret, Fulmen illud belli, Dux TORSTENSONIUS prævenit, & ad incitas ita redegit, ut in pace Brömsbroënsi die 30 Augusti An. 1645 cum Svecis inita, plerasque regiones Sveticas, quas hic Daniæ Rex & sui Majores sibi asseruerant, Svecis restituere, multasque præterea immunitates victoribus concedere cogerentur. Nulla quidem Lapponiæ tune facta fuit mentio, Svecis forte ferram contentionis propter hos boreales terræ tractus reciprocari nolentibus, ne nimium postulare viderentur. Aliquot vero hinc interjectis annis, cum Dani auspiciis Regis FRIDERICI III in vicinas Germaniæ provincias, Svecorum potestate subjectas, horum Rege CAROLO X GUSTAVO gravissimum cum Polonis bellum gerente, inopinatam fecissent irruptionem, sinistris adeo avibus hæc suscepta fuit, ut interitum sibi imminentem declinaturi, pacem Roscildensem die 24 Februarii An. 1658 inire &, præter multis provincias, Præfectoram quoque Nidrosianam Svecis cedere tenerentur; cui cessioni pars adjacentis Lapponiæ forte innexa fuit. At hæc Svecorum possessio fuit minus diurna, ditione Nidrosiana in pace Hafniensi An. 1660 Danis restituta. Tribus abhinc nondum

dum præterlapsis lustris, Rex Sveciæ scriptis Stockholmiæ die 11 Aprilis An. 1674 Litteris, Suo ad aulam Danicam Legato, GUSTAVO LILJECRONA, mandavit, ut limitibus, inter Sveciam & Norvegiæ legitime constituendis, invigilaret, ceu ex actis constat Palmuskjöldianis, quid autem tunc sit præstitum, me fugit. Nostro autem sæculo non solum nulla, quod nobis gratulamus, de Lapponia inter vicinos Reges mota fuit contentio, sed ut dissidiorum quoque materies in postrem tolleretur, varios de regnorum limitibus inierunt Tractatus, quorum recentiores ac præcipios, qui ad nostram pervenerunt notitiam, hoc loco indicasse, a nostro proposito forte non censembitur alienum. In Transactionis inter Sveciæ ac Daniæ Reges die ^{24 Sept.}
_{5 Octobr.} Anno 1734 initæ Art. 21 fuit statutum, ut ambigui inter Sveciam & Norvegiæ limites a delegatis utrinque Viris accuratius determinarentur, quod opus An. 1751 ab solutum prodiit sub titulo: *Gråntze-Tractat emellan Hans Maj:t Konungen af Sverige, samt Hans Maj:t Konungen af Dannemark, teknad uti Strömstad den* ^{21 Sept.}
_{2 Octobr.} och ratificerad i Stockholm d. 7 Octobr. 1751. Huc pertinent Förfära Bihang eller Codecill til Gråntze-Tractaten emellan Konungarikerne Sverige och Norrige, Lappmännerne beträffande. Item Gråntze-Tractatens andra Bihang och Codecill angående Gråntzeliniens redresserande, uthug-

uthuggande och rörläggande, medelst Gräntze-Röjens upfattande, samit hvad vidare härvid blifver at i akt taga. Sed manum de tabula.

S. D. G.

